

підтримувати вітчизняного товаровиробника, залишати стратегічні і прибуткові об'єкти в державній власності, залучати інвестиційні ресурси на засадах державно-приватного партнерства, на концесійних умовах та на умовах довготермінової оренди в державний сектор економіки.

Література

1. Носова А. В. Інвестиційний клімат в Україні: основні напрями поліпшення / А.В.Носова // Стратегічні пріоритети. — 2006. — № 1(6). — С.61-65.
2. Мотриченко В. М. Інвестиційна привабливість України / В. М. Мотриченко // Фінансовий простір. — 2006. — № 4(4). — С.31-36.

Бондарчук Д. С.,

*студент 2-го курсу факультету адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Україна на сьогоднішній день пройшла важкий етап переходу з командно-адміністративної економічної системи до ринкової. Проте продовжує переживати економічну кризу, яка негативно впливає на розвиток економіки країни. Фактично, причиною цього, стало нагромадження великої кількості прорахунків уряду під різним керівництвом, під час реалізації своїх економічних реформ, які проводились з метою кращої адаптації вітчизняної економіки до умов ринкової економічної системи, до якої Україна почала прагнути після розпаду СРСР та багато інших факторів.

Отже, еволюцію економіки можна уявити у вигляді циклічного процесу руху економіки від одного сталого (урівноваженого) стану через період його порушення та відновлення на якісно новому рівні до іншого, за допомогою проходження особливого етапу переходу економіки. Трансформаційна економіка — це особливий стан економічної системи на етапі її становлення (еволюції до зрілого врівноваженого стану) і реформування (еволюції до нової економічної системи). Основні риси трансформаційної економіки зумовлюють специфічні закономірності її розвитку: з одного боку, інерційність — збереження у перехідній економіці старих економічних форм, що свідчить про спадкоємність еволюційного проце-

су; з другого — інтенсивність розвитку нових форм як виявлення необоротності трансформаційних процесів у суспільстві [1].

Важливо також розрізнити природно-еволюційний тип трансформаційної економіки і реформаторсько-еволюційний тип, коли природно-еволюційні процеси прискорюються або гальмуються реформами, що здійснюються в умовах перехідної економіки. Економіка України була перехідною економікою реформаторсько-еволюційного типу. В межах економіки реформаторсько-еволюційного типу відбуваються перехідні процеси до економічної системи, за якої ціни, що формуються під впливом попиту та пропозиції, визначають що, як, для кого, де виробляти та як розподіляти вироблене.

Майже за сімдесят років в СРСР було створено систему, якої ще не було ніде у світі — систему планової економіки, що виключала приватну власність, товарно-грошові відносини, ринковий механізм регулювання. Командо-адміністративна система, яку будували як систему найраціональнішого використання всіх ресурсів, виявилася економікою дефіциту, неспроможною оптимально господарювати. Все це свідчить про кризу планової системи, подолати яку можна тільки у процесі переходу до ринкової економічної системи.

Складність становища України до початку трансформаційних процесів обумовила, по-перше, те, що одним з елементів змісту трансформаційної економіки є кризові явища, успадковані від планової системи; по-друге, необхідність одночасного вирішення різнопланових завдань: подолання кризи, забезпечення зростання виробництва, підвищення життєвого рівня населення, трансформація планової системи в ринкову, перспективний стратегічний розвиток суспільства.

Стартові умови сучасних ринкових перетворень в Україні — це умови кризи планової системи, яка свідчила про невідповідність потребам розвитку суспільства притаманного йому соціально-економічного устрою. По-перше, оскільки перехід здійснюється від особливої системи, перед суспільством виникають проблеми, що були невідомі країнам, які пройшли традиційний перехідний період. По-друге, Україна має здійснювати за певних обставин «зворотний» рух до економічних відносин, які існували ще на першому етапі ринкових реформ: від державної власності до приватної, від централізованого розподілу ресурсів до ринкового

механізму, від державного планового господарювання до підприємницької діяльності на засадах конкуренції та приватних інтересів. □ Сучасні трансформаційні процеси у країні розгортаються за особливих історичних умов — умов глобальних перехідних процесів. Розвинуті індустріальні країни перебувають на етапі переходу до постіндустріального суспільства. Країни, в яких значну частину становлять елементи традиційної економіки, швидко рухаються до сучасної ринкової економічної системи, використовуючи при цьому досягнення постіндустріальної стадії [2].

Досягнення макроекономічної стабілізації за умов трансформаційної економіки України є складним процесом, в якому можна виділити два взаємопов'язані етапи: 1. Початковий етап, що має такі завдання: по-перше, подолання кризових явищ, неминучих за умов відмирання старої системи (інфляція, бюджетний дефіцит та ін.); по-друге, створення передумов для виникнення ринкових господарських форм — ринкова лібералізація економіки. Тривалість початкового етапу залежить від глибини кризи та ефективності стабілізаційної політики держави. Для України початковий етап характеризується дуже глибокою кризою (економічною, політичною, соціальною), що значно ускладнює трансформаційні процеси. Вирішення завдань початкового етапу дасть можливість створити передумови для здійснення наступного етапу трансформації.

2. Стабілізаційний етап — етап створення ефективної ринкової економічної системи, що складається з двох основних фаз: фази становлення ринку, в умовах якої створюються основні інститути ринкової економіки, та фази структурних перетворень (структурного коректування), коли під впливом нових ринкових чинників перетворюється відтворювальна структура економіки. Необхідність одночасного здійснення обох фаз зумовлена тим, що криза перехідної економіки України є не тільки частиною промислового циклу, а й кризою економічної системи в цілому.

На протязі останніх 22 років вітчизняний уряд намагався покращити економічну ситуацію, створити усі сприятливі умови для успішного переходу до ринкової економіки, але було допущено багато прорахунків в плануванні економічних реформ. Наприклад: емісія української валюти, яка була направлена на задоволення першочергових соціальних потреб, яка пізніше привела до інфляції в 1998 р. Даним способом користується і нинішній уряд, який переживає брак коштів, які повинні покрити першочергові

проблеми. Першочерговим завданням уряду для подолання економічної кризи в Україні є досягнення грошової стабілізації: значне зниження інфляції, скорочення дефіциту державного бюджету на основі подолання незбалансованості його доходів та витрат, стабілізація обмінного курсу національної валюти. Для вирішення цих проблем необхідно встановити суворий контроль за грошовою емісією, державними доходами та витратами, створити ефективну банківську систему.

Отже, українська економіка в період трансформації пройшла дуже важкі труднощі, які були пов'язані із встановленням ринкової системи, яка супроводжувалася економічною, політичною, культурною, ідеологічною кризою, але за останні роки в Україні почалися позитивні трансформації як наслідок успішної адаптації нашої економіки до світових ринкових умов, а саме: підняття рівня розвитку виробничої і невиробничої сфери економіки до світового рівня, подолання важких наслідків кризи 1997-1998 рр. — 2008-2009 рр., відновлення стабільності у вітчизняній економічній галузі.

Література

1. Беляєв О. О. Політична економія: Навч. посібник. / О.О. Беляєв, А.С. Бебело.:— К.: КНЕУ, 2001.— 226 с.
2. Носова О. В. Національна економіка: підручник / О. В. Носова — К.: «Академія», 2013. — 296с.
3. Національна доктрина економічних трансформацій в Україні. // Профспілки України. — 2002. — № 2. — С. 3-5.

Бондаренко Ю. Г.,

*студентка 2 курсу соціально-правового факультету,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Цілями залучення іноземних інвестицій в економіку України є структурна перебудова промислового комплексу, сприяння досягненню сучасного технічного рівня розвитку на основі нових технологій, збільшення об'ємів експортного потенціалу України, подолання залежності економіки від імпорту, створення виробництв з використанням місцевих природних ресурсів, сприяння розвитку приватного сектору.